

Phát triển du lịch huyện Tri Tôn, tỉnh An Giang: Thực trạng và giải pháp

TRẦN THỊ THU HUYỆ*
PHẠM MINH NGỌC**
TRẦN MINH TÂM***
LÊ TRƯỜNG HIỀN HÒA****
NGUYỄN THỊ THÚY VÂN*****

Tóm tắt

Huyện Tri Tôn, tỉnh An Giang, được biết đến với nhiều tiềm năng du lịch hấp dẫn như thiên nhiên đa dạng, văn hóa phong phú và di sản lịch sử độc đáo. Tuy nhiên, thực tế phát triển du lịch ở khu vực này chưa thể đáp ứng được sự kỳ vọng, cũng như tiềm năng của địa phương. Bài viết phân tích thực trạng phát triển du lịch tại huyện Tri Tôn, tỉnh An Giang, từ đó khuyến nghị một số giải pháp phát triển trong thời gian tới.

Từ khóa: thực trạng, giải pháp, phát triển du lịch, huyện Tri Tôn

Summary

Tri Ton district, An Giang province, is known for its many attractive tourism potentials such as diverse nature, rich culture and unique historical heritage. However, the practical tourism development in this district has not been responsive to the expectations and potential of the locality. The article analyzes the current status of tourism development in Tri Ton district, An Giang province, thereby recommending some development solutions in the future.

Keywords: current situation, solutions, tourism development, Tri Ton district

GIỚI THIỆU

Trong những năm qua, sự phát triển du lịch ở Tri Tôn đã mang lại hiệu quả về nhiều mặt, đem lại lợi ích cho cộng đồng. Tuy nhiên, bên cạnh đó cũng còn nhiều hạn chế và bất cập, nổi bật là sự chông chéo giữa các ngành trong quản lý và khai thác tài nguyên du lịch, sự khai thác quá tải đã làm suy thoái tài nguyên và ô nhiễm ở nhiều nơi. Ngoài ra, trong quá trình phát triển du lịch còn nảy sinh nhiều mặt tiêu cực khác, như: phá hủy cảnh quan môi trường sinh thái, làm thay đổi bản sắc văn hóa dân tộc và ảnh hưởng tới an ninh trật tự và an toàn xã hội... Chính vì vậy, việc đánh giá thực trạng phát triển du lịch trên địa bàn huyện Tri Tôn, tỉnh An Giang, từ đó đưa ra các giải pháp phù hợp là cấp thiết.

THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH TẠI HUYỆN TRI TÔN

Tiềm năng và một số kết quả đạt được

Huyện Tri Tôn có nguồn tài nguyên rừng phong

phú, cảnh quan thiên nhiên đặc sắc bậc nhất vùng Đồng bằng sông Cửu Long; đồng thời cũng là vùng đất có lịch sử lâu đời và truyền thống đấu tranh cách mạng rất hào hùng. Trong thời kỳ chiến tranh giành độc lập dân tộc và trong công cuộc xây dựng, bảo vệ Tổ quốc, vùng đất Tri Tôn gắn với nhiều sự kiện, nhân vật lịch sử nổi tiếng, như: Chiến công trong trận đánh cầu sắt Vĩnh Thông (ấp Vĩnh Hòa, xã Lạc Quới) trong kháng chiến chống thực dân Pháp; Đồi Tức Dụp - “Ngọn đồi Hai triệu đô la” (trong kháng chiến chống Mỹ); Ô Tà Sóc - căn cứ của Tỉnh ủy An Giang; Khu di tích Nhà mồ Ba Chúc - nơi lưu giữ 1.159 bộ hài cốt trong số hơn 3.151 người dân đã bị bọn Pol Pot sát hại...

Đặc biệt, Tri Tôn có một hệ thống các đền, chùa cùng với các lễ hội, làng nghề truyền thống, văn hóa ẩm thực

* Học viên cao học Trường Đại học Cửu Long

** Th.S., *** TS., Học viện Chính trị Khu vực II

**** NCS., Phó Giám đốc Sở Du lịch TP. Hồ Chí Minh

***** NCS., Trường Đại học Giao thông vận tải TP. Hồ Chí Minh

Ngày nhận bài: 31/7/2023; Ngày phản biện: 30/8/2023; Ngày duyệt đăng: 05/9/2023

rất phong phú của của người Khmer là nguồn tài nguyên vô tận để phát triển du lịch nhất là các loại hình du lịch cộng đồng, homestay, du lịch lịch sử, du lịch khám phá, trải nghiệm, du lịch ẩm thực... Bên cạnh đó, Tri Tôn có nhiều chùa chiền Phật giáo Nam tông mang hình thái kiến trúc của người Khmer, một số chùa được công nhận và xếp hạng di tích cùng nhiều lễ hội truyền thống, phong tục tập quán của người Kinh (Tết Nguyên Đán, Đọan Ngọ...), của người Khmer (lễ Dolta kết hợp lễ hội đua bò Bẫy Núi, Cholchnam Thomay...) và người Hoa khá độc đáo đã trở thành điều kiện, tiềm năng để du lịch Tri Tôn phát triển, góp phần vào sự phát triển kinh tế - xã hội chung của Huyện trong tương lai. Hiện, Tri Tôn có 2 di tích được xếp hạng cấp tỉnh là Tháp An Lợi, Hồ Thờ và 4 khu di tích được công nhận là khu di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia: Khu di tích Đồi Tức Dụp; Khu di tích nhà mồ Ba Chúc (gồm: nhà mồ Ba Chúc, chùa Tam Bửu, chùa Phi Lai); Chùa Xvayton và Khu di tích Ô Tà Sóc.

Mặc dù là huyện miền núi, song có liệu tiềm năng phát triển du lịch, cũng như với sự quan tâm của các cấp chính quyền địa phương, trong những năm gần đây, du khách đến với huyện Tri Tôn, tỉnh An Giang ngày một tăng. Theo số liệu của Phòng Văn hóa, Du lịch huyện Tri Tôn, những năm gần đây, số lượt khách du lịch đến với Huyện tăng đáng kể. Cụ thể: năm 2018, Huyện đón 562.000 lượt khách; trong đó có 515.167 lượt khách trong Tỉnh và 46.833 lượt khách ngoài Tỉnh. Năm 2019 có 700.000 lượt khách; trong đó có 650.000 lượt khách trong Tỉnh và 50.000 lượt khách ngoài Tỉnh. Trong 2 năm (2020, 2021), do ảnh hưởng của dịch Covid-19, nên số lượt khách đến với Huyện giảm đi gần một nửa. Theo đó, năm 2020, toàn Huyện có 415.000 lượt khách; trong đó, 373.500 lượt khách trong Tỉnh và 41.500 lượt khách ngoài Tỉnh. Năm 2021 có 390.150 lượt khách; trong đó có 374.544 lượt khách trong Tỉnh và 15.605 lượt khách ngoài Tỉnh. Năm 2022 thì số lượng khách tăng vọt với 938.893 lượt khách, trong đó khách trong Tỉnh có 900.421 lượt và khách ngoài Tỉnh có 38.472 lượt khách. Trong 6 tháng đầu năm 2023 có tổng lượng khách 591.850 lượt, khách trong Tỉnh chiếm 570.176 và lượt khách ngoài Tỉnh chiếm 21.674

lượt. Qua đó có thể thấy rằng, sau khi dịch Covid-19 được kiểm soát, số lượt khách đến với Huyện tăng lên rất nhiều. Điều này chứng tỏ công tác quản lý, khắc phục những hậu quả của dịch bệnh của lãnh đạo huyện Tri Tôn rất tốt.

Doanh thu du lịch giai đoạn 2018-2022 cũng tăng trưởng nhanh. Năm 2018, doanh thu du lịch tại Huyện đạt 46.800.000 đồng, tăng 50% so với năm 2017; Năm 2019, doanh thu đạt 105.750.000 đồng, tăng gấp đôi so với năm 2018; Năm 2020, doanh thu đạt 141.030.000 đồng, tăng 40% so với năm 2019. Tuy nhiên, đến năm 2021, do ảnh hưởng nặng nề sau đại dịch Covid-19, nên doanh thu từ du lịch giảm đi gần như một nửa so với năm 2020, chỉ đạt 97.590.000, giảm 30%. Năm 2022, trong bối cảnh dịch Covid-19 được kiểm soát, doanh thu từ du lịch trên địa bàn Huyện đạt 262.850.000 tăng gần gấp 3 so với năm 2021.

Một số bất cập trong việc phát triển du lịch tại huyện Tri Tôn

Mặc dù có tiềm năng và thế mạnh trong phát triển du lịch, song huyện Tri Tôn đang đối diện với một số vấn đề bất cập cần được giải quyết để đảm bảo sự phát triển bền vững và hiệu quả của ngành du lịch. Cụ thể như sau:

Thứ nhất là, thiếu sự đồng bộ trong chính sách quy hoạch du lịch. Việc quy hoạch không đồng bộ đã làm mất cơ hội tối ưu hóa và sử dụng hiệu quả tiềm năng du lịch đa dạng của Huyện, từ đó làm giảm khả năng phát triển bền vững và cạnh tranh của Tri Tôn trên thị trường du lịch. Các sản phẩm du lịch và điểm đến chưa được liên kết một cách hợp lý, làm mất cơ hội tối ưu hóa tiềm năng du lịch và làm mất sự hấp dẫn của huyện Tri Tôn đối với du khách.

Thứ hai là, hạn chế về cơ sở hạ tầng du lịch. Đường xá và hệ thống giao thông ở huyện Tri Tôn vẫn còn hạn chế, đặc biệt là đường đi vào các khu vực du lịch và điểm đến quan trọng. Sự thiếu kết nối và hỗ trợ từ hệ thống giao thông chính khiến du khách gặp khó khăn trong việc di chuyển và trải nghiệm các địa điểm du lịch, làm giảm sự thu hút và hài lòng của Huyện đối với du khách.

Cơ sở hạ tầng lưu trú và dịch vụ du lịch còn hạn chế, chưa đáp ứng đủ nhu cầu lưu trú của du khách dẫn đến việc giới hạn sự lựa chọn và tăng giá cả, đồng thời ảnh hưởng đến chất lượng trải nghiệm của du khách. Các dịch vụ du lịch, như: nhà hàng, quán cà phê và cửa hàng mua sắm, cũng cần được phát triển và đa dạng hóa để đáp ứng nhu cầu thú vị và đa dạng của du khách.

Thứ ba là, còn nhiều vấn đề trong bảo tồn và bảo vệ môi trường. Việc phát triển du lịch, mà không có sự quan tâm và bảo vệ môi trường đúng mức có thể gây hại nghiêm trọng cho cảnh quan và nguồn tài nguyên du lịch của Huyện. Chưa có sự giám sát và kiểm soát trong việc thực hiện các biện pháp bảo vệ môi trường. Nhiều du khách và người dân địa phương vẫn còn tự ý vứt rác bừa bãi tại nhiều địa điểm du lịch.

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DU LỊCH TẠI HUYỆN TRI TÔN TRONG THỜI GIAN TỚI

Một là, thiết lập một cuộc họp định kỳ giữa các cơ quan chính quyền tại cấp huyện và tỉnh để thảo luận và thống nhất về các chính sách, quy hoạch và kế hoạch phát triển du lịch. Tăng cường tương tác và hợp tác giữa chính quyền Huyện và cộng đồng địa phương trong quá trình xây dựng quy hoạch du lịch. Từ đó, tạo sự đồng lòng và sự tham gia tích cực từ cộng đồng, giúp quy hoạch du lịch đáp ứng được mong đợi và nhu cầu của người dân địa phương.

Hai là, xây dựng một cơ chế quản lý du lịch đồng bộ giữa các cấp chính quyền địa phương trong Huyện, bao gồm: việc xây dựng hệ thống thông tin du lịch chung, cơ chế trao đổi thông tin và liên kết giữa các đơn vị quản lý du lịch. Qua đó, sẽ giúp địa phương nắm bắt được thông tin và tình hình du lịch tổng thể, từ đó định hình các hoạt động và chiến lược phát triển du lịch phù hợp với thực tế và nhu cầu của Huyện.

Ba là, nâng cao chất lượng cơ sở hạ tầng du lịch. Đẩy mạnh đầu tư vào cơ sở hạ tầng giao thông, bao gồm: đường bộ và cầu đường, để cải thiện khả năng kết nối giữa các điểm du lịch và giảm thiểu thời gian di chuyển cho du khách. Trong đó, tập trung nâng cấp, mở rộng hệ thống hạ tầng giao thông kết nối liên hoàn các khu, điểm du lịch, như: Soài So, Soài Chek, Tà Pạ, Túc Dụp, Ô Thum, Ô Tà Sóc, Ba Chúc... Đẩy mạnh đầu tư nâng cấp một số tuyến đường kết nối vào huyện Tri Tôn, như: Tỉnh lộ 941, 943, 948, 955B, Tỉnh lộ 959 vòng qua đồi Túc Dụp...

Tăng cường đầu tư vào cơ sở lưu trú, nhà hàng và dịch vụ du lịch khác, qua đó giúp nâng cao chất lượng dịch vụ và trải nghiệm của du khách khi đến huyện Tri Tôn. Đầu tư vào các cơ sở lưu trú đa dạng về loại hình và phong cách, cùng với các nhà hàng chất lượng và đa dạng về món ăn, sẽ giúp tăng cường sự hấp dẫn và thu hút du khách đến tham quan và nghỉ ngơi tại địa phương.

Phát triển và đầu tư vào các điểm tham quan và khu du lịch độc đáo. Tập trung đầu tư và cải thiện cơ sở hạ tầng cho các điểm tham quan, khu di tích lịch sử, văn hóa, và thiên nhiên sẽ giúp tăng cường giá trị du lịch và thu hút du khách. Đặc biệt, đầu tư vào việc bảo tồn và phát triển các khu di tích lịch sử, thiên nhiên sẽ giúp du lịch huyện Tri Tôn trở nên bền vững và có thêm điểm hấp dẫn độc đáo cho du khách.

Bốn là, đa dạng hóa các sản phẩm du lịch. Bên cạnh các sản phẩm du lịch hiện có, Huyện cần tập trung phát triển các loại hình du lịch đặc trưng gắn với bảo vệ môi trường nhằm tạo cảnh quan môi trường phục vụ du lịch phát triển, như: du lịch tham quan các di tích văn hóa, lịch sử cách mạng, danh lam thắng cảnh; du lịch tâm linh: tiếp tục trùng tu, tôn tạo các di tích trên địa bàn Huyện. Triển khai một số mô hình trồng hoa tại xung quanh khu vực hồ Soài Chek nhằm tạo điểm nhấn trong việc kết nối liên hoàn tại cung đường du lịch trên địa bàn huyện Tri Tôn. Đặc biệt là phát triển các loại hình du lịch thể thao mạo hiểm, thể thao dân tộc, như: đua bò, dù lượn, điều lượn...

Bên cạnh đó, Huyện cũng tập trung phát triển các làng nghề truyền thống như: nghề nấu đường thốt nốt và làm gôm ở xã Châu Lăng; nghề làm bánh phồng mì, đan đệm bàng ở thị trấn Ba Chúc; nghề uốn tấm vòng và các sản phẩm thủ công mỹ nghệ từ cây tấm vòng ở xã Lương Phi; nghề làm cốm dẹp và bánh cà tum ở Ô Lâm. Cùng một số món ăn ngon mang nét đặc trưng được nhiều du khách biết đến, như: cháo bò, ếch nướng, gà đốt lá chúc, đu đủ dầm...

Năm là, đẩy mạnh tuyên truyền bảo vệ môi trường bằng nhiều hình thức đến cộng đồng địa phương và du khách; giảm thiểu tác động tiêu cực đối với môi trường, hạn chế những việc làm ảnh hưởng đến tính đa dạng sinh học (chặt phá rừng bừa bãi, săn bắn động vật hoang dã); lắp đặt thêm các biển hướng dẫn, nhắc nhở du khách bỏ rác đúng nơi quy định, đặt thêm thùng rác ở những điểm tham quan, trên phương tiện vận chuyển du khách; có biện pháp xử lý rác thải, nước thải ở các cơ sở lưu trú, nhà hàng tốt hơn. Đồng thời, xây dựng các hoạt động tương tác giữa du khách và cộng đồng địa phương, giúp du khách hiểu rõ hơn về văn hóa và môi trường địa phương, từ đó hỗ trợ quá trình bảo tồn và bảo vệ môi trường. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Trọng Nhân, Lê Thông (2011), Nghiên cứu phát triển du lịch sinh thái vườn quốc gia Tràm Chim tỉnh Đồng Tháp, *Tạp chí Khoa học - Trường Đại học Cần Thơ*, số 18a, 228-239.
2. Phan Thị Dang, Đào Ngọc Cảnh (2014), Nghiên cứu phát triển du lịch sinh thái tại khu bảo vệ cảnh quan rừng tràm Trà Sư, *Tạp chí Khoa học - Trường Đại học Cần Thơ*, số 33, 46-55.
3. Phòng Văn hóa - Du lịch huyện Tri Tôn, tỉnh An Giang (2018-2022), *Tình hình phát triển văn hóa, du lịch các năm, từ năm 2018 đến năm 2022*.
4. Võ Thị Kim Liên (2017), *Phát triển du lịch sinh thái huyện đảo Phú Quý tỉnh Bình Thuận*, Luận văn thạc sĩ, Trường Đại học Sư phạm TP. Hồ Chí Minh.